

FEJLESZTŐ TANODA a színes személyiség kibontakoztatásának szolgálatában

Iskolánk fő profilja a tehetségfejlesztés. 1991-től elindítottuk a KOMPLEX TEHETSÉGFEJLESZTŐ PROGRAMOT a debreceni akkori KLTE Pedagógiai - Pszichológiai Intézet segítségével, Dr. Balogh László irányításával.

Ahhoz, hogy a felső tagozat blokkosított rendszerében messzemenőig eredményes munka folyhasson, az alsóbb évfolyamok programjának is határozott, éles kontúrú fejlesztő tevékenységgel kell bírnia.

Szakmai közösségünk bemutatása röviden

Szakmai közösségünk 7 főből áll.

Ketten a 3., öten pedig a 4. évfolyamosok nevelésével és oktatásával foglalkoznak.

Egy csoportunkban – 3 ill. 1-1 napos bontásban - hárman vezetik a foglalkozásokat.

A többiek teljes óraszámban látják el a napközi feladatokat.

A napközi szerepének és funkciójának átértékelése, módszertanának megújítása, nevelésközpontú napközi presztízsének javítása, a napközis nevelők szemléletének átalakítása

Napközis rendszerünk módszerkultúráját – a tanulók, a szülők véleményének, a nevelők tapasztalatainak jóvoltából – folyamatosan bővülő tanítási-tanulási stratégiák komplexuma képezi.

A napközi még kedveltebbé tétele érdekében új elnevezést alkalmazunk a 2005/2006-os tanévben: FEJLESZTŐ TANODA. Az új név, s a mögöttes tartalom azok körében is sikert aratott, akik nehezen tudtak elvonatkoztatni régi gyermekkori napközis élményeiktől.

A szülők szívesen adják gyermekeiket a TANODÁBA, ahol nemcsak a tananyagot tanulják meg a gyerekek, hanem a *tehetségfejlesztő szakértő* kollégák segítségével szakszerű készség- képességfejlesztés keretein belül tanulni tanulást,

önismeretet,

személyiségfejlesztést,

kommunikációs kultúrát,

környezettudatos magatartást,

egészséges, harmonikus életvitelhez szükséges

szokásokat, magatartásformákat sajátítanak el.

Ezeket a fejlesztő játékokat a tanulmányi munkákba pihentetőként, ill. a különböző foglalkozásokba építjük be.

Módszertani gyakorlatainkban kiemelt hangsúlyt fektetünk a tanítás-tanulás társas követelményeinek fontosságára, csoportdinamikai elveire. A klasszikus értelemben vett tanítási módszerek folyamatos egyenkénti alkalmazása óhatatlanul a tanulás, tapasztalatszerzés leszűkített értelmezését vonja maga után.

Pedagógusaink a stratégiát tanulásszervezési szempontból komplex metodikának fogják fel, melyben a különböző taneszközök, oktatási eszközök, értékelési eljárások koherens egységet alkotnak.

Alapmódszereinket (frontális tanítás, munkáltatás, individualizálás) következetesen olyan motiváló módszerekkel (csoportmunka, játék, vita, „búvárkodás” stb.) kombináljuk, melyekkel egyértelmű motivációs hatást érhetünk el, s olyan személyiségjegyek fejlesztésére is alkalmasak, melyek esetében a megszokott módszerek többnyire nem, vagy alig hatásosak (pl.: kreativitás, együttműködési készség stb.).

A tanulók érzelmi intelligenciájának fejlesztése

A csoportmunka eredményei talán kevésbé látványosak, de tapasztalataink alátámasztják hosszán tartó és mély hatását. Az adott tanítási célokon kívül a csoportmunkával eredményesen fejleszthetünk olyan személyiségvonásokat, mint

- közös feladatvállalás,
- munkamegosztás,
- építő egymásrautaltság,
- egyéni felelősség,
- feladatszervezés,
- eszközhasználás készségei, képességei.

Kiemelt figyelmet fordítunk különböző játékok – szerepjátékok, szituációk, versenyek-pedagógiai felhasználására is. Játékaink rendszerint jellegzetes élethelyzeteket modellálnak, közvetlen részvételre ösztönöznek, aktivizálnak, fejlesztik kezdeményező képességüket, kockázatvállalásukat, kreativitásukat, erkölcsi értékrendjüket.

Ezek mind olyan jellemvonások, amelyek a modern embert jellemzik: a játék tehát nagyon komoly tevékenység.

Nagy érdeklődéssel vesznek részt tanodás gyerekeink azokon a foglalkozásokon is, amelyeken érdeklődés és képesség szempontjából heterogén, önállóan választható csoportokban megfigyelhetnek, feltárhatnak, modellálhatnak.

Tanodásaink számára a különböző szakkörök is elérhetőek. Szívesen látogatják pl. a sport, a nyelvi, a néptánc és a gyöngyfűző foglalkozásokat is.

A tanulók sikerélményhez juttatása

A mindennapi tanóra szerinti felkészülés mellett a rendszeres gyakorlással tudjuk segíteni az osztályban tanítók munkáját. Ezt úgy kell szerveznünk, hogy a gyerekek szívesen végezzék a feladatokat, motiváltak legyenek. Erre több éven keresztül olyan módszert dolgoztunk ki, ami a tanulók nagy százalékánál maximálisan bevált.

A kötelező házi feladaton túl – annak mennyiségétől függően – különböző játékos, nyelvi, logikai fejlesztő gyakorlatokat végzünk az erre a célra rendszeresített tanodás gyakorló füzetbe. Ezeket nehézségükhöz mérten zöld ponttal, esetenként zöld ötössel jutalmazzuk.

Öt zöld pontot egy ötösrre váltunk át és öt ötössel lehet felkerülni a „Tudás várába”. A vár hat emeletes, ahol a következő emeletre újabb öt ötössel lehet feljutni. Ezek alapján 30 tanodás ötös jelent bejutást a toronyszobába. Ezek után kap a tanuló a tájékoztató füzetbe tanodás dicséretet szorgalmas munkájáért.

A pontokból szerzett ötösöket a gyakorló füzet belső borítójára írjuk. A módszer annyival több az iskolai tevékenységnél, hogy az otthoni gyakorlást is értékeljük. *Csak a jó pontot és ötöst írjuk.* Minden feladatot javítunk, így a tanuló szembesül a hibáival, de nincs érte büntetve.

Természetesen akad néhány tanuló, akinek kevés ez a motiváció. Ilyenkor egyénre szabottan próbálunk segíteni. Vannak persze olyan diákjaink is, akik az év folyamán többször is feljutnak a toronyszobába.

Közös tevékenységek

Kiemelt feladatnak tartjuk, hogy tanulóinknak ne csak a szellemi gyarapodását biztosítsuk, hanem a testi fejlődését is. Naponta teret engedünk a gyerekek egészséges fejlődéséhez szükséges különféle mozgási lehetőségeknek.

Nagyon népszerű iskolánkban a tanodás csoportok között havi rendszerességgel szervezett játékos sportvetélkedő. Ezekon a versenyeken a csoportok minden tagja részt vehet, ugyanis ezeket úgy szervezzük, hogy a feladatokra más-más tanulók jelentkezhetnek. Ősszel, tavasszal a szabadban, télen a tornateremben töltjük ezt a kellemes órát.

A feladatok között szerepel: futás, célba dobás, kosárra dobás, kötélhúzás, kapura lövés, váltóversenyek, ugrókötelezés, játékos és küzdőgyakorlatok stb.

Téli időszakban, ha az időjárás engedi, hóvár-építő és hó-szobrász versenyt is rendezünk.

Évente kétszer, félévkor és évvégén értékeljük a teljesítményeket, amikor is a havonta elért pontokat, helyezéseket összesítjük. A díjazás mindig más: oklevél, játék, édesség, gyümölcs, stb.

Tanodásaink sokrétű fejlesztését, nevelését szolgálják a közös színházlátogatások is.

Évek óta gyakorlat, hogy minden tanodás csoport színházbérletet vásárol, melynek keretén belül évi 4 előadást tekinthetünk meg. A látott darabokat felhasználjuk és feldolgozzuk a kulturális és manuális foglalkozásokon is.

A legkedveltebb didaktikus és fejlesztő játékaink:

Ki vagyok én?

Szerencsekerék

Leggyengébb láncszem

Szólánc

Szógyűjtő

Játék a betűkkel

Matematikai és nyelvi totó

Kevert szavak

Mi van a hátamon?

Memória játékok

Malom

Szoborjáték

Ház, fa, kutya

Beteszem a bőröndömbe a...

Mit látsz a képen?

Egészítsd ki a figurákat!

Keresd meg a helyed, helyzeted!

Ilyen vagyok?

Szívesen lennék, sohasem lennék

Névjegykártya

Jut eszembe

Add tovább!

Dáma
Puzzle

Vakon a térben
Szinkronizálás stb.

A tanulók körében végzett felmérés és a csoportlétszámok alapján nyugodt szívvel állíthatjuk, hogy a mi iskolánkban népszerű a napközi, vagy ahogyan mi hívjuk a FEJLESZTŐ TANODA.

Elsősorban a tanulásban kapott maximális segítséget értékelik a tanulók, továbbá az érdekes játékok, a sokrétű gyakorlási lehetőség, és a változatos programok teszik vonzóvá számukra a délutáni iskolában töltött időt.

Céljaink között szerepel a projektmódszer megismerése és bevezetése.

Úgy véljük, hogy tanulóink érdeklődésüket kielégítő, új impulzusokat kiváltó tevékenységek útján válhatnak egyé iskolánk céljaival, módszereivel. Ebből következően a motiválásnak sem képzelhetünk el más alapot, mint a sokoldalú, változatos iskolai tevékenység-programrendszert.

Mátészalka, 2006. január 11.

Szalai Józsefné
fejlesztő tanoda vez.